

ProDef BULLETIN

PROFESSIONALS BIJ DEFENSIE

mei 2020 | nummer 3

GOV|MHB
PROFESSIONALS BIJ DEFENSIE

Take care

door Marc de Natris

Het is nog een onwennige gedachte dat dit mijn laatste voorwoord is in het ProDef Bulletin. Op 18 juni a.s. leg ik het duo-voorzitterschap van de GOV|MHB en het voorzitterschap van de KVMO neer. Na 7,5 jaar voorzitter te zijn geweest wordt het tijd voor iets anders. Ik heb bewust voor de oude dienstenderegeling gekozen, omdat ik net zoals mijn vereniging van mening ben dat 'oudjes' plaats moeten maken voor jong talent om hen zo ook een (financiële) carrière te gunnen. Een carrière die kan bijdragen aan het behoud van militairen, zodat ze niet blijvend hun vleugels elders uitslaan.

Het is een bijzondere tijd om de voorzittershamer neer te leggen. Het coronavirus heeft ons letterlijk en figuurlijk in de greep. Een groot gedeelte van de militairen staat klaar om ingezet te worden als de samenleving dit nodig heeft. Je hoopt niet dat het nodig is, maar aan de andere kant mocht het wel nodig zijn, dan kunnen we aan de samenleving laten zien dat we er echt toe doen en dat, zoals gebruikelijk in tijden van nood, altijd op Defensie kan worden gerekend.

Als één ding de afgelopen periode duidelijk is geworden dan is het wel dat de Publieke Sector tot de vitale bedrijfsvoering van ons land behoort. Als de Publieke Sector niet voldoende personeel heeft, of niet over de juiste middelen of mentaliteit beschikt, dan is het zo goed als onmogelijk om de samenleving tijdens bijzondere omstandigheden draaiende te houden. Corona heeft de politiek hopelijk wakker geschud. Het 'just in time, just enough' beleid van de opeenvolgende kabinetten Rutte heeft mensen onnodig kwetsbaar gemaakt voor het virus. Een beleid dat beschamend is voor een land dat zo rijk is als Nederland. Ik verwacht dan ook dat er vele parlementaire-enquête-lessen geleerd gaan worden uit deze crisis.

Ik verwacht dat er ook voor Defensie veel lessen te leren zijn. Hoe gaan we onze opleidingen anders vormgeven zodat deze ook tijdens een pandemie door kunnen gaan? Het in quarantaine plaatsen van rekruten, zoals men dit ook bij militairen doet die op missie gaan, zou een optie kunnen zijn. We zullen hier serieus over moeten gaan nadenken, want de 1,5 meter samenleving is voor Defensie geen optie als het gaat om inzet of opleidingen.

Ook als het gaat om de modernisering van ons personeelssysteem en de arbeidsvoorwaarden zijn er lessen te leren. Wat voor een krijgsmacht en (personele) middelen heb je nodig als de samenleving 'van slag is'? Ik ben dan ook benieuwd naar de herijking van de Defensienota 2018. Wordt aan Defensie een belangrijke rol toebedeeld, of mag zij de coronarekening gaan betalen? Ik ga het samen met u, maar nu van een afstand, volgen.

Dank voor het vertrouwen en de steun die u mij de afgelopen jaren heeft gegeven het gaat u en de uwen goed. Take care!

INHOUD

- 2 Europa als voorbeeld?!
- 4 Kan het niet zoals het moet, dan moet het maar zoals het kan!
- 6 Bijzondere omstandigheden vragen om bijzondere oplossingen
- 10 Discussie nieuw pensioenstelsel
- 11 Pensioen in tijden van corona
- EN VERDER
- 8 Medezeggenschapsverkiezingen
- 8/9 Juridische zaken
- 12 Column vice-voorzitter

www.ProDef.nl

Het ProDef bulletin is een uitgave van de Gezamenlijke Officierenverenigingen en Middebaar en Hoger Burgerpersoneel bij Defensie (GOV|MHB). Het bulletin verschijnt 8 keer per jaar.

Adres secretariaat GOV|MHB en redactie ProDef bulletin:
Wassenaarseweg 2
2596 CH Den Haag
070-3839504
www.prodef.nl
info@prodef.nl
(secretariaat/administratie)
secretaris@prodef.nl
(redactie ProDef bulletin)

Redactie

Ing. M.E.M. de Natris (hoofdredacteur),
N.J. van Lierop (eindredacteur),
drs. M.A.M. Weusthuis, R. Blik, T. Kofman,
T. van Leeuwen

Aan dit nummer werkten mee:

mr. B. Blonk, mr. O.B. Borgeld, P. van Maurik,
J.L.R.M. Vermeulen, mr. R.J. Oostendorp
(cartoonist), Drs. R.W. Mannak (correcties)

Vormgeving

Frank de Wit, Zwolle

Drukwerk

Wilco Art Books, Amersfoort

Advertenties

070-3839504

© ProDef bulletin

Overname van artikelen is enkel toegestaan na schriftelijke toestemming van de redactie en onder uitdrukkelijke vermelding van de bron. Er kunnen geen rechten worden ontleend aan de teksten in dit bulletin.

Wijzigingen adres- en persoonsgegevens

Svp doorgeven aan het secretariaat van de GOV|MHB: 070-3839504
info@prodef.nl

Juridisch advies

Voor arbeidsgerelateerde vragen en/of conflicten beschikt de GOV|MHB over drie juridische adviseurs. De procedure loopt in aanvang via de coördinator M.E.M. de Natris (duo-voorzitter GOV|MHB, 070-3839504 of coördinator.ib@prodef.nl). In spoedeisende gevallen kan onder goedkeuring achteraf rechtstreeks contact worden opgenomen met:
• mr. B. Blonk
070-3839504
bert.blonk@prodef.nl

Kopij

Kopij voor nummer 4 van het ProDef bulletin dient voor 22 juni 2020 per e-mail bij de redactie aanwezig te zijn.

Column duovoorzitters

door Ruud Vermeulen

Europa als voorbeeld?!

Je leest, hoort en ziet veel mijmeringen over het post-Coronatijdperk. En ook binnen de GOV|MHB en specifiek binnen de werkgroep Defensiebeleid en Krijgsmacht (D&K), worden actief beelden gedeeld. Voor die discussie wil ik ook graag een paar van mijn beelden aan het papier toevertrouwen.

De USA- aanpak van de Coronacrisis onthefte hen waarschijnlijk definitief van hun wereldleiderschap. De zeer snelle stijging van het aantal werkelozen, het beperkte sociale vangnet en het niet op orde hebben van een goede gezondheidszorginfrastructuur, raken de maatschappij hard en in haar kwetsbare delen. Maar ook het doorgeslagen aandeelhouderskapitalisme, waar de rijken snel veel rijker worden en andere mensen drie banen nodig hebben om financieel te kunnen overleven, wordt pijnlijk duidelijk. Er moet een eerlijkere verdeling van de welvaart komen. De tijd dat de VS voor ons het grote voorbeeld was, is, denk ik, voorbij. Overigens: de komende jaren zal de militaire macht van de VS nog steeds indrukwekkend zijn.

China kent een centraal geleide economie. Zij kan beschikken over een ongekend aantal, over het algemeen, goed opgeleide en goed gemotiveerde mensen. Ik vraag mij alleen af of men de niet meer sturende maar steeds meer (af)dwingende hand van de overheid nog accepteert als de economie zich blijft ontwikkelen. De vraag is ook of centraal gestuurde en -geleide maatschappijen al of niet de toekomst hebben. Zijn de voordelen van centrale sturing groter dan het mogelijke verlies aan creativiteit, weerstandsvormen, ondernemerschap en 'can-do' mentaliteit? Ik persoonlijk blijf geloven in de veerkracht van vrije mensen en in de creativiteit van onafhankelijke en vrije geesten. Regionaal legt China al een zwaar gewicht in de schaal op politiek, economisch en militair gebied, maar ook wereldwijd zal China dit steeds meer gaan doen.

India zal zich ook zeker succesvol in deze machtsstrijd gaan mengen. Het land heeft een enorme bevolking, goede scholing en is ook nog Engelstalig. Het heeft een stabiele democratie, ondanks de recente problemen tussen Hindoes en Moslims. De groei gaat langzamer dan in China, maar het zal zeker

zijn buurman naar de kroon willen steken. De twee grootste aanstaande politieke, militaire en economische grootmachten liggen naast elkaar en in Azië.

Rusland is een militaire wereldmacht. Echter, op grond van de grootte van haar economie, minder dan de helft van het BNP van Duitsland, is zij geen wereldmacht. Rusland komt wat dat betreft ook niet in de buurt. De bevolking krimpt. Rusland heeft nu ongeveer 142 miljoen inwoners. De VS daarentegen heeft meer dan 300 miljoen inwoners en de EU meer dan 400 miljoen. In het kader van duurzaamheid zullen de voor het BNP essentiële bodemschatten van Rusland structureel minder waard worden. Het heeft de omvang van de oude Sovjet-Unie nodig om te overleven als wereldmacht. Of kiest Rusland ervoor om zich bij de EU, China of India aan te sluiten?

En dan Europa. De laatste in het rijtje van potentials. Economisch is Europa de absolute wereldmacht van dit moment. Een ongekend experiment om een groot aantal verschillende oude sterke culturen, talen en economieën met elkaar te laten samenwerken. In deze precies het tegenovergestelde van China, dat deze samenwerking afdwingt en desnoods bevolkingsgroepen in kampen zet om ze in het gareel te dwingen.

Wij zien dat er binnen Europa sprake is van globaal drie blokken, Oost-, Noord- en Zuid-Europa, maar er is geen eenheid. Er liggen kloven in het denken over de invulling van de democratische waarden tussen de Oost-Europese landen en de rest van Europa en in economisch opzicht zijn er grote gevoelens van onbehagen tussen Noord- en Zuid-Europa. Het plan om middels 'climate change' iedereen te verenigen in een gezamenlijk doel, gaat zeker averij oplopen. Daarnaast heeft Engeland onlangs laten zien dat je niet alleen tot de Unie kunt toetreden, maar er ook weer uit kunt. Ook

de bestrijding van de huidige crisis, de pandemie, is op nationaal niveau gevoerd. De EU heeft hier geen, of nauwelijks een rol in gespeeld. Waar er sprake was van overvolle ziekenhuizen en chaos in de Italiaanse gezondheidszorg, is er slechts beperkt sprake geweest van grensoverschrijdende hulp. Een gemiste kans zoals ook commissievoorzitster Von der Leyen moest toegeven.

In de Griekse crisis heeft Noord-Europa Griekenland de maat genomen. Zij heeft het land gedwongen de tering naar de nering te zetten. De oorzaak hiervan lag ook in het "voorliggen" van de andere landen, door bewust verkeerde cijfers te verstrekken. Maar de vraag is of Europa er ook voor gezorgd heeft dat er nu wel een toekomst is. Is het probleem opgelost? De vraag is ook: waarin politici en semipolitici zoals Knot, Draghi maar ook Rutte kunnen denken? De Noord-Europese oplossing, wij betalen voor de zuidelijke landen, komt intern steeds meer onder druk te staan. Daarnaast speelt ook het migratieprobleem. De druk van met name Italië en Griekenland op de rest van Europa om hun 'fair share' te leveren in de immigratie, en de ultieme

onwil van Oost-Europese landen om dit probleem mede op te lossen. Eigenlijk, als je ze zo op een rij zet, zijn het helemaal niet zoveel problemen. Ze worden alleen niet opgelost. Wij wachten op een crisis, dan worden er weer een paar zetten gedaan en vervolgens blijf het weer liggen. Maar de belangrijkste vraag is: hoe kunnen we deze problemen wel oplossen?

Europa is een wereldmacht. Dan moet zij ook haar verantwoordelijkheid nemen zowel op economisch als op militair gebied, maar minstens zo belangrijk ook op moreel gebied. Willen wij in dezelfde onvrijheid leven als de Chinezen? Je lost geen structurele problemen op met het schuiven van geld. Microkredieten zijn in mijn ogen veel effectiever dan zakken met geld. De Turkije-deal is een ander voorbeeld. De zakken met geld hebben hier niet gewerkt. Met geld alleen los je het probleem niet op, maar koop je tijdelijk de zaak af. Het heersende Neoliberalisme, het Angelsaksische aandeelhouderskapitalisme, moet in balans worden gebracht. De bevolking betaalt niet alleen de crisissen, maar moet ook meeprofiten van de oplossing en de revenuen hiervan. In de afgelopen jaren zijn

alleen de rijken nog rijker geworden. De armen hebben bij het stijgen van de welvaart er een baan bij mogen nemen. In wezen zouden wij het Angelsaksische economische model los moeten laten en moeten terugkeren naar het Rijnlandse model. Dat past moreel ook beter bij ons. Wederkerige solidariteit. Het is prima om Zuid Italië of Griekenland financieel te steunen vanuit Noord Europa, maar dan zullen er flankerend een aantal andere maatregelen genomen moeten worden in Zuid Italië en Griekenland om de heersende problemen op te lossen. En graag niet in crisistijd. Parasiteren is een doodzonde en dat mag en moet je uitspreken

De moraal van het verhaal: het gaat veel meer om emotie, om moraliteit, om inhoud en solidariteit in twee richtingen. En wij sturen nu alleen op geld.

Met een sterk Europa is er een betere wereld mogelijk. Het unieke experiment zou wel eens de blauwdruk kunnen zijn voor een nieuwe wereldorde na de opkomst en doorbraak van China en India. Aan ons om dit mogelijk te maken. Het zou mooi zijn als Corona hierbij zou helpen.

Aan de onderhandelingstafel...

door Thijs van Leeuwen

Kan het niet zoals het moet, dan moet het maar zoals het kan!

Het zal u niet verrassen, ook op het georganiseerd overleg bij Defensie heeft COVID-19 een onvermijdelijke impact. Fysiek samenzijn voor overleg is binnen de richtlijnen van het RIVM tot op heden niet uitvoerbaar gebleken en, het zal u mogelijk verbazen in deze tijd van technologische ontwikkelingen, het voeren van overleg op afstand bleek ook zeer uitdagend. Maar bovenal heeft deze crisis naar mijn mening de ware aard van de diverse spelers aan tafel duidelijk aan het licht gebracht. De vraag die ik mij telkens stel is dan ook: waar willen wij als sociale partner voor staan en welk 'spel' willen wij spelen?

In deze rubriek zal ik u dan ook vertellen hoe ik aankijk tegen de positie die sommigen aan de onderhandelingstafel innemen en hoe wij als GOV|MHB in de wedstrijd staan.

geen concrete voortgangsmelding kan doen. Dit dossier heeft mijn nadrukkelijke aandacht en ik doe er dan ook alles aan om tot een oplossing te komen. Ik hoop dat het lukt om met de overige sociale partners, dus inclusief Defensie, overeenstemming te bereiken over de uitwerking van de in het vorige Prodef Bulletin beschreven correctiefactor. Dit omdat de werkgever dan zo snel als mogelijk over kan gaan tot uitbetaling

Uitwerking van het akkoord

Om te beginnen zal ik u eerst kort informeren over de staat van het huidige overleg. Zoals ik reeds eerder heb aangegeven ligt het formele overleg vooralsnog stil. Dit betekent niet dat er geen overleg wordt gevoerd. Dit is wel het geval, maar er kunnen geen besluiten worden genomen als één van de partijen aan tafel zich niet kan vinden van de oplossing. Het gevolg van deze situatie is dan ook dat er op veel dossiers nagenoeg geen voortgang te melden valt. Oplossingen zijn immers vaak niet met unanieme instemming.

Zo ook wat betreft de uitwerking van het afgelopen akkoord, waarop de CCOOP/ACOM (als enige) heeft gereageerd met een piepbrief. Het gevolg is dat het dossier dus stilligt en pas kan worden afgehamerd wanneer wij het formeel overleg in een of andere vorm kunnen hervatten. Ik kan u vertellen dat wij, de CMHF, als sociale partner er in ieder geval continu op drukken dat we hier een modus in vinden, om de uitwerking van het akkoord zo snel als mogelijk te kunnen realiseren. Gelukkig zie ik deze urgentie terug bij een merendeel van de sociale partners, maar helaas niet bij allemaal.

Zoals ik u de vorige keer gemeld heb is de compensatiemaatregel voor het verminderd pensioenvooruitzicht voor veel van onze leden een belangrijke cao-afspraken. Deze afspraak is losgemaakt uit de verdere uitwerking van het akkoord omdat dit nog nadere uitwerking behoeft. Ik kan u melden dat er op de achtergrond hard gewerkt wordt aan de detailuitwerking hiervan, maar dat ik nog

van de pensioencompensatie. Mocht dit nog niet lukken, dan zal ik de werkgever oproepen om in ieder geval over te gaan tot uitbetaling van de compensatie aan hen waarop geen correctiefactor hoeft te worden toegepast. Naar mijn mening is dit immers veruit het grootste deel van diegenen die recht hebben op compensatie. Wordt vervolgd...

Georganiseerd overleg in crisistijd

Zoals ik in mijn inleiding aangaf brengt deze crisis voor mij duidelijk aan het licht hoe mensen in de wedstrijd staan. Dit zie ik op het niveau van internationale politiek, waarbij naties elkaar helpen of juist beconcurreren en elkaar de Zwarte Piet proberen toe te schuiven. Op het nationale niveau, binnen ons eigen land, waarbij bedrijven en (overheid) organisaties de handen ineenslaan en onverwachte samenwerkingen opzoeken om de crisis het hoofd te bieden. En op het individuele niveau, waarbij mensen elkaar de helpende hand toesteken om de nood van de ander te verlichten, of juist het laatste pak wc-papier voor de ander wegkapen in de supermarkt. Naar mijn mening brengt een crisis als deze onze ware aard naar boven.

Ditzelfde zie ik ook terug in het georganiseerd overleg bij Defensie. Waar kiezen de sociale partners voor: reik je de ander de (spreekwoordelijke of virtuele) hand en probeer je onder deze lastige omstandigheden tot afspraken te komen die recht doen aan de positie van het defensiepersoneel? Of kies je ervoor om elke vorm van constructief overleg te blokkeren en middels powerplay enkel

datgene doorgang te laten vinden waarvan jij denkt dat het jouw achterban het meeste helpt?

Met het feit dat ik deze vragen stel zal het u niet verbazen dat ik in het overleg beide manieren van opstelling terugzie. Ikzelf ben als officier bij de krijgsmacht altijd gericht op het behalen van de opdracht, binnen het oogmerk van de commandant. Op dit moment is het mijn opdracht om voor u tijdig en gedegen arbeidsvoorwaarden en p-beleid te realiseren, binnen de kaders van wat voor u als personeel belangrijk is. Uw oogmerk dus.

Zo ga ik dan ook het overleg in: op constructieve wijze proberen tot gedegen arbeidsvoorwaarden en p-beleid te komen die recht doen aan uw noden, overigens met een open oog voor de noden van de organisatie als geheel. Willen wij dan ook in crisistijd die opdracht behalen, dan moeten wij ons aanpassen aan de veranderde omstandigheden en het operatieplan herzien. De opdracht en de noodzaak van het behalen ervan blijven echter onverminderd van kracht! Het mooie is dat ik een dergelijke opstelling terugzie bij het merendeel van de spelers aan de onderhandelingstafel. De meeste partners, inclusief de werkgever, zijn bereid zich aan te passen en gezamenlijk een nieuw operatieplan te ontwikkelen om zo de missie te volbrengen.

Helaas staat niet elke sociale partner er naar mijn mening zo in. Voor sommigen lijkt het 'operatieplan', zoals in 2015 met goedkeuring van alle sociale partners vastgelegd in "Afspraken overlegproces in het sectoroverleg Defensie" (zie www.prodef.nl), heilig en in

beton gegoten. Met de ontstane situatie waarin wij nu niet fysiek bij elkaar kunnen komen, blijkt het dan ook voor een enkele centrale mogelijk om elke vorm van formeel overleg te blokkeren of op zijn minst te frustreren. Wat ik zie is dat sommigen ervoor kiezen om vele formele brieven te sturen, maar formeel weinig bereid zijn buiten de gebaande paden te gaan en echte stappen te maken in uw belang. Ook het realiseren van formeel overleg op afstand, zoals passend bij de huidige omstandigheden blijkt op zijn minst moeizaam. Ik kan dit niet begrijpen. Als het wereldleiders en CEO's van internationale giganten lukt om op afstand cruciale besluiten te nemen, waarom lukt het ons dan niet om formeel arbeidsvoorwaardenoverleg te voeren? Wij verzanden continu in een discussie over het proces en worden daarbij beperkt door de afspraken uit het verleden.

Ik ben van mening dat u meer verdient dan dit en dat u van sociale partners een meer volwassen en can-do opstelling mag verwachten. Ik hoop dan ook dat het ons, centrales én werkgever, lukt om de discussies over het proces achter ons te laten en ons te focussen op de inhoudelijke discussies die echt prioriteit hebben. Hierbij staan voor mij de uitwerking van het akkoord van bijna een jaar geleden, de herziening van de toelages en de totstandkoming van een nieuw loongebouw bovenaan. Kan het niet zoals het moet, dan moet het maar zoals het kan. Dit is in ieder geval waar ik me voor in blijf zetten, in uw belang.

Ik wens u sterkte met de uitdagingen van deze tijd en een goede gezondheid voor u en de uwen.

Cartoon

door Robert Jan Oostendorp

Bijzondere omstandigheden vragen om bijzondere oplossingen

Het coronavirus (SARS-CoV-2) heeft de hele wereld in zijn greep. De permanente dreiging van besmetting zorgt niet alleen voor sociale onrust, maar heeft ook grote economische gevolgen. Ook Nederland ervaart dit. De door onze regering getroffen maatregelen hebben verstrekende gevolgen voor alle inwoners van ons land. Het gaat om leven en dood, maar ook over vele onzekerheden. Bedrijven en de overheid proberen hier passende antwoorden op te vinden.

De Nederlandse krijgsmacht kan hierbij ondersteunend zijn. Een van de hoofdtaken van de krijgsmacht is immers het leveren van bijstand aan de burgerautoriteiten bij rampen en crisis. De krijgsmacht komt echter alleen in actie als ze daarvoor wordt gevraagd of als het wordt opgedragen. Defensie kan dan militairen, middelen of locaties leveren. Defensie ondersteunt op dit moment daadwerkelijk de civiele autoriteiten in de strijd tegen COVID-19. Welke steun dat is kunt u lezen op het Weekoverzicht Defensie-operaties¹.

Daarnaast probeert Defensie zo goed als mogelijk zijn taak als werkgever uit te voeren. Wij als GOV|MHB kunnen dat alleen maar ondersteunen. Wel zal telkenmale een goede risico-afweging gemaakt moeten worden wat ons personeel nog wel en niet meer kan doen. Opleidingen zijn onderbroken en nieuwe opkomsten voorlopig uitgesteld. Wel probeert men voorzichtig weer op te starten, rekening houdend met de RIVM-richtlijnen, aangevuld met eigen (stringentere) Defensierichtlijnen. Essentiële missieopleidingen gaan door, Defensie is immers een van de vitale processen², maar ook daar is maximaal aandacht voor de personele veiligheid.

Een positief aspect is wel dat vele medewerkers bij Defensie ambtenaren zijn waarbij op dit moment het ontvangen van loon en vakantiegeld niet ter discussie staat. Daar staat tegenover dat er veel reorganisaties zijn die kunnen leiden tot het uitbreiden van de onzekerheden die toch al zo veel mensen hebben. Gelukkig is er nog steeds een sociaal beleidskader (SBK) 2012 en zien we in de verschillende personeelsvullingsplannen dat er vrijwel voor iedereen weer een plek is in de herberg. Het doorgaan van de reorganisaties is volgens de GOV|MHB van groot belang. Kijk maar eens hoe belangrijk het Territoriaal Operatiecentrum (TOC) in deze tijd is. Hieruit worden militaire (crisis)operaties op Nederlands grondgebied gecoördineerd en aangestuurd. Op 13 februari 2020 heeft het

TOC op de Bernhardkazerne in Amersfoort, formeel tijdens de implementatiefase (fase na DRP), de deuren geopend. Reorganisatieplannen worden als eerste behandeld in het informeel overleg Reorganisaties (io REO) van bijbehorende Defensie Onderdeel (DO). Dit is een formele vergadering. In de huidige situatie was dat niet mogelijk. Om toch meters te kunnen maken zijn de afgelopen weken, met name op het gebied van lopende en nieuwe reorganisatieplannen door middel van o.a. conference calls tussen defensie en de bonden, behoorlijke stappen gezet. In het belang van de voortgang van o.a. reorganisaties wijken wij bewust af van het reguliere proces. Met de vertegenwoordigers van de diverse bonden (per io REO verschillende vertegenwoordigers) is afzonderlijk contact opgenomen om de verschillende concept Voorlopig Reorganisatie Plannen (cVRPn) te bespreken. De voornaamste bevindingen van deze overleggen werden in een nota vastgelegd. Daarop konden de bonden reageren of Defensie hierin volledig was en of de bonden konden instemmen met de

reactie op de vragen. Vervolgens werd het vervolgtraject afgesproken.

Ter informatie zet ik ze (de huidige dagkoers) voor u op een rij:

- CLAS c-VRP 1667 'Versterken Vuursteun': Het versterken van de vuursteun is een cruciale stap in het herstellen van de balans tussen combat en combat support capaciteit. Door het kwantitatief en kwalitatief versterken van het VustCo, en 41^e Afdeling Artillerie in het bijzonder, is de eenheid beter in staat de slagkracht van CLAS en CZSK-eenheden te versterken met grondgebonden vuursteun.
- CLSK cVRP inzake 'Oprichting CLSK Expertise Centrum Diensthonden (CEC-D)': Doel van deze reorganisatie betreft de oprichting van een CLSK Expertise Centrum Diensthonden (CEC-D) op de Vliegbasis Woensdrecht. Met de oprichting van CEC-D wordt invulling gegeven aan de behoefte aan borging van kennis, expertise en netwerken in relatie tot het operationele gebruik van Military Working Dogs (MWD).

Zr.Ms. Karel Doorman is vertrokken naar het Caribisch gebied voor hulp aan de coronacrisis. Deze foto is gemaakt in januari 2015 in Den Helder. Toen zijn er, ter bestrijding van ebola, goederen geleverd aan de Afrikaanse westkust.

- CLSK cVRP 'inzake het einde van KDC-10 operaties vanaf Vliegbasis Eindhoven': Doel van deze reorganisatie is het inactiveren van de functies binnen de formatie van Vliegbasis Eindhoven (Vlb EHV) die direct te relateren zijn aan de KDC-10 en niet meer benodigd zijn zodra CLSK de KDC-10 operaties vanaf Vlb EHV beëindigt.
- CLSK cVRP 'inzake het einde F-16 operaties vanaf Vliegbasis Leeuwarden': Doel van deze reorganisatie is het inactiveren van de aan de F-16 operaties te relateren functies binnen de formatie van Vlb Leeuwarden (Vlb LW) die niet langer benodigd zijn zodra CLSK de dagelijkse F-16 operaties vanaf Vlb LW beëindigt.
- BS cVRP 'Aanpassen Topstructuur Defensie': De bestuursraad van Defensie heeft aangegeven om, naar aanleiding van de evaluatie 'werkorganisatie Topstructuur', de topstructuur te willen herinrichten. Het doel van het aanpassen van de topstructuur is een duidelijker onderscheid te creëren tussen beleid, uitvoering en toezicht. Deze aanpassing draagt bij aan het vergroten van de slagvaardigheid van de besturing, minder versnippering van taken, meer duidelijkheid in verantwoordelijkheden en bevoegdheden, het beter borgen van 'checks and balances', en de topstructuur op een aantal punten meer herkenbaar te maken in vergelijking met andere ministeries. Het doel is tevens een betere samenwerking tussen de betrokken actoren in de topstructuur Defensie en een verhoging van de kwaliteit van besluitvorming, zowel het proces als de uiteindelijke besluiten (waarbij het laatste zich onder meer uit in duidelijke keuzes op basis van een heldere afweging).
- BS cVRP 'Doorontwikkeling Defensie Cyber Commando (DCC)': Het doel van de reorganisatie is het vergroten van de operationele capaciteit en zelfstandigheid van het Defensie Cyber Commando.
- BS cVRP 'Versterking Militaire Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (MIVD)': Deze reorganisatie heeft tot doel de uitbreiding te accommoderen in de organisatie van de MIVD.

Gelukkig is er door alternatieve manieren van werken wel voortgang geboekt. Het was voor de GOV|MHB essentieel dat de status van een cVRP kon worden veranderd naar VRP. Immers, het formele traject van de medezeggenschap moet nog gedaan worden. Het is logisch dat ook de medezeggenschap in deze tijd de nodige uitdagingen heeft om samen te kunnen overleggen, maar naar ik hoor doet men er ook daar alles aan om het werkbaar te maken. Zijn er dan geen vragen gesteld door de

Niet alleen het georganiseerd overleg werkt middels alternatieve communicatiemiddelen, in dit geval een beveiligde videoconferentie. Onze minister Ank Bijleveld-Schouten bespreekt hier met haar NAVO-collega's de crisis. Het 'gewone' werk moet doorgaan!

bonden? Natuurlijk zijn er vragen gesteld. Zoals al eerder aangegeven is elke bond in staat geweest schriftelijk c.q. mondeling te reageren. Daar hebben de verschillende voorzitters van de ioREO, meestal samen met de betrokken HDE, op gereageerd. Veelal middels e-mail en later in een nota. Zijn er dan geen voorwaarden gesteld? Jazeker, want het traject van de medezeggenschap kan leiden tot aanpassingen. Daarom is afgesproken dat de plannen na behandeling door de medezeggenschap met een oplegnota van het hoofddiensteenheden (HDE) met daarin de mogelijke aanpassing, het advies van de medezeggenschap en het replek op dit advies van de HDE ter kennisname aangeboden worden aan de werkgroep reorganisaties (WGRO). Zijn wij nu als GOV|MHB tevreden? Deels, er zijn namelijk nog een aantal reorganisaties (o.a. MatlogCo, DVVO en het KPU-bedrijf) die volgens de GOV|MHB nu verder moeten en daar zijn we op dit moment helaas nog niet uit. Maar ik ben voorzichtig positief gestemd en, gelet op de reacties van de collega-bonden, dat we ook daar op korte termijn uit gaan komen. Misschien al wel voordat u dit stuk leest!

Ook bij de begeleidingscommissies Personele Implementatie (BCO PI) proberen we nog voortgang te boeken. Verschillende BCO PI hebben uitdagingen, maar ook daar probeert men witte rook te krijgen. Op voorhand willen we (uiteraard) altijd antwoord hebben op de volgende algemene vragen:

- Waren alle horizontaal te plaatsen kandidaten daadwerkelijk beschikbaar?
- Was/is er sprake van re-integranten dan wel (zachte en/of harde) herplaatsers? Het is van essentieel belang dat ondanks

alle uitdagingen processen doorgang vinden. Dus ook het proces behorende bij georganiseerd overleg. Hoe dan? Dat moeten we met elkaar oplossen: Defensie en de Centrales van Overheid. Als eenieder maar begrijpt dat het gaat om het effect wat WIJ willen bereiken. Dat kan en mag op dit moment niet anders zijn dan Defensie als organisatie te steunen en zoveel als mogelijk zekerheid te bieden naar de werknemer dat er ook aan haar of zijn veiligheid wordt gedacht. Er zijn nu landen die afstevenden op een economische en sociale catastrofe. Terwijl het coronavirus oprukt, verdampt hun geld. Zo dreigt een gezondheids crisis om te slaan in een krediet- en vervolgens in een sociale crisis. Dat heeft gevolgen waarbij inzet van Defensie noodzakelijk kan zijn. 'Be prepared' en 'stay safe'!

¹ <https://www.defensie.nl/onderwerpen/weekoverzicht-defensie-operaties>

² <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19/ouders-scholieren-en-studenten-kinderopvang-en-onderwijs/noodopvang-cruciale-beroepen-en-vitale-processen>

Juridische Dienstverlening = 'Wij van Wc-eend adviseren Wc-eend.'

Als een militair een rechtspositionele zaak aanspant tegen Defensie wordt deze zaak door Juridische Dienstverlening (JDV) behandeld. Dit onderdeel van Defensie is aangewezen om de bezwaren van medewerkers en schadeklachten van externen af te handelen. Daar is op zich niets mis mee. Mijn ervaring met vele procedures van defensiemedewerkers heeft mij echter de overtuiging gegeven dat dit een noodzakelijk onderdeel is om bij de Rechtbank terecht te kunnen komen en niet een stap is om tot een oplossing te komen van het probleem van klagster¹. Tenzij het absoluut niet anders kan zal JDV het besluit van Defensie bevestigen en de klagster opzadelen met de zorgen over een procedure bij de rechtbank. De medewerkers van JDV leven en werken in een juridische wereld, ze worden betaald door defensie. En mijn conclusie is helaas, wie betaalt bepaalt. Ik zal drie recente voorbeelden geven.

Er is een eerste luitenant, die de lange opleiding bij de NLDA heeft doorlopen. Zij heeft na deze opleiding ook nog een specialistische vakopleiding genoten. Recentelijk kon zij solliciteren naar een functie met een hogere rang. Dat heeft zij gedaan en de keuze is niet op haar gevallen. Tijdens de bezwaarprocedure bleek dat zij toch de 'meest geschikte' kandidaat was geweest. Zij krijgt alsnog een gelijke gewenste functie. Echter, de datum van haar plaatsing wordt met terugwerkende kracht zo gekozen dat de ten onrechte geplaatste en bevorderde collega nog juist boven haar blijft staan in

de namenlijst. In een specialistisch klein dienstvak zal dit in de toekomst opnieuw consequenties voor haar hebben. Voorbeeld twee: een officier ziet kansen in de burgermaatschappij en hij wil daarom mogelijk Defensie voor het einde van zijn dienverplichting verlaten. Om een goede afweging te kunnen maken moet deze officier weten hoeveel hij zou moeten betalen als hij vervroegd vertrekt. DCHR wil deze informatie niet geven (bij een collega is dat een jaar geleden wel gedaan). Hij dient een bezwaar in en dit wordt door JDV niet-ontvankelijk verklaard: "want het besluit van DCHR was niet op een rechtsgevolg gericht maar op informatieverstrekking". Voorbeeld drie: Johanna de Witt heeft een bezwaarprocedure gevoerd. De commandant van haar school kon er, op advies van JDV, niet omheen om het bezwaar gedeeltelijk gegrond te verklaren. Dit had tot gevolg dat zij een betaling van enkele honderden euro's moest ontvangen. Na drie maanden wachten was het bedrag nog steeds niet betaald en Johanna de Witt heeft tegen de 'weigering om te betalen'

weer een bezwaar ingediend. Ook nu weet JDV het weer zo uit te leggen dat het eigenlijk de schuld van Johanna was dat er niet was uitbetaald. Het bezwaar werd niet-ontvankelijk verklaard. De rechtbank mag er nu over gaan oordelen. Defensie vordert het tegoed de eerstkomende maand in. Maar betalen, dat mag maanden duren. Uit alle drie deze zaken blijkt overduidelijk dat "Wij van WC-eend" het defensiebelang hoger achten dan het belang van de individuele militair. Het lijkt wel of JDV nog niet heeft gehoord of niet heeft willen horen: "Stel het personeel op één!". Het belangrijkste uitgangspunt was en is "het besturen van de defensieorganisatie". Het zijn dit soort gevallen die ervoor zorgen dat de leiding zo'n slechte naam heeft. Overigens: de militairen uit voorbeeld twee en drie hebben binnen een week na het bekendmaken van de beslissingen op bezwaar, beroep aangetekend bij de rechtbank.

¹ Als ik in dit stuk de vrouwelijke vorm gebruik bedoel ik daarmee ook de mannelijke en andersom.

Medezeggenschap

De volgende medezeggenschapsverkiezingen zijn gepland:

Defensieonderdeel	Eenheid	Opgeven vó	Verkiezingen
CLAS	Stafstaf Compagnie 11 Luchtmobiele Brigade	13-05-2020	14-05 t/m 20-05-2020
CLSK	Vliegbasis Eindhoven	vervallen	22-05-2020
CLAS	Personeelslogistiek Commando	vervallen	25-05 t/m 29-05-2020
CLAS	HQ OOCL	vervallen	27-05-2020
CLAS	Staf CLAS	vervallen	27-05-2020
CZSK	Van Ghentkazerne	vervallen	01-06-2020
CZSK	Mariniers Opleidingscentrum	vervallen	01-06-2020
CLAS	JISTARC	13-05-2020	25-06-2020
CDC	Bijzondere Medische Beoordelingen	vervallen	18-07-2020

Kijk voor de actuele verkiezingen op: www.ProDef.nl

Exceptieve toetsing

Het komt zo nu en dan voor dat een defensiemedewerker zich bij ons meldt met een besluit waartegen hij/zij bezwaar wil maken en ik vervolgens vaststel dat het besluit conform regelgeving is. De conclusie is dan dat het protest zich eigenlijk richt tegen de regelgeving waarop het besluit is gebaseerd.

De vraag is dan: is hier iets mee te beginnen? De Algemene Wet Bestuursrecht stelt als regel dat geen bezwaar kan worden gemaakt tegen regelgeving. Echter, er is in de rechtspraak een leerstuk ontwikkeld op grond waarvan dit toch mogelijk is: de zgn. exceptieve toetsing. Bij deze vorm van toetsing toetst men, in een normale AWB-procedure, de regelgeving via het besluit. Het idee hierachter is dat wanneer regelgeving in strijd is met hogere regelgeving of algemene rechtsbeginselen, het daarop gebaseerde besluit ook onrechtmatig is. Onlangs is over deze exceptieve toetsing een advies door het OM uitgebracht in een lopende procedure. Eén van de conclusies

hieruit was dat de rechter zijn terughoudende opstelling ten opzichte van de exceptieve toetsing zou moeten herzien. Reden hiervoor is omdat in toenemende mate regelgeving plaatsvindt op de lagere niveaus van algemene maatregelen van bestuur en ministeriële regelingen en de democratische legitimatie hiervan en controle hierop steeds zwakker worden. De rechter zou dat enigszins kunnen compenseren.

Ik verwacht niet dat dit voor de sector Defensie veel gevolgen heeft. In het sectormodel geldt de regel dat de vakcentrales moeten instemmen met wijziging van regelgeving en je ziet in de rechtspraak dat deze betrokkenheid van de vakbonden

bij totstandkoming van regelgeving wordt aangegrepen als legitimatie daarvan. Een deugdelijke politiek-getinte afweging van belangen wordt dan geacht te hebben plaatsgevonden.

Overigens, als er sprake is van aperte onrechtmatigheid, bijvoorbeeld verboden leeftijdsdiscriminatie, dan sneuvelen de betreffende regelgeving en het daarop gebaseerde besluit waartegen men procedeert. De instemming van de vakbonden met die regelgeving is dan irrelevant.

ADVERTENTIE

De woningmarkt

Ondanks de Coronacrisis blijft het op de hypotheekmarkt op dit moment onveranderd druk. Er is er een grote groep hypotheek-oversluiters die graag van de lage rentes wil profiteren. Ook starters en doorstromers op de woningmarkt, die voorheen achter het net hebben gevestigd, zien nu kansen de droomwoning te bemachtigen. Hierdoor stijgen de huizenprijzen (voorlopig?) nog steeds.

Advies op afstand via webcam

De klantenkring van Prinsenland strekt zich uit over het gehele land. Zodoende bieden wij onze klanten al jarenlang de mogelijkheid het adviestraject af te nemen via een webcamprogramma. Iets dat goed uitkomt in de huidige tijd. Mogelijkheden webcamadvies:

- U kijkt mee met onze adviessoftware
- Uw eigen persoonlijk adviseur
- Gehele online en digitale afhandeling hypotheektraject

Wij bieden U

- Onafhankelijk advies; keuze uit nagenoeg alle banken
- Aandacht voor beroep specifieke risico's
- Uitgebreide kennis doelgroep
 - toelagen / pensioensituatie / arbeidscontracten fps - bot - bbt

Neem telefonisch contact op of vraag een informatiepakket aan per mail. Gedurende de crisistijd zijn wij telefonisch beperkt bereikbaar; van 10.00- 15.00 uur.

Tel 010-4552500 | www.prinsenland.nl | info@prinsenland.nl | facebook.com/prinsenland

Afwentelen van verantwoordelijkheid

De rekenrente is zoals u weet, sinds de overgang in 2007 van de (vaste) maximale 4% naar de volatiele lange marktrente, een splijtend discussiepunt tussen partijen betrokken bij ons collectieve solidaire pensioenstelsel. Sinds de lange marktrente ver onder de vroegere 4% is gedaald, verkeren de pensioenfondsen in solvabiliteitsproblemen, althans volgens die lage rekenrente.

U kent de discussie dat niet de marktrente maar de werkelijke rendementen van een pensioenfonds maatgevend zouden moeten zijn voor de te hanteren rekenrente. In die visie moet het woord rekenrente verdwijnen en vervangen worden door rekenrendement, of zoals anderen prefereren: macrostabele discountvoet. Die discountvoet ligt dan gezien de gekende rendementen uit het verleden en de te verwachten rendementen in de toekomst, een stuk hoger dan de huidige lange rente en dus de risicovrije rekenrente.

De financiële autoriteiten in Nederland houden echter strak vast aan die lage rekenrente met als argument dat de verwachting is dat de lange rente op middellange termijn ook laag zal blijven. In die verwachting vinden deze autoriteiten de rechtvaardiging voor hun pleidooi voorzichtig te zijn met uitgaven nu, omdat anders latere generaties de hond in de pot zullen vinden.

Intussen is die rekenrente een heikel punt geworden in pensioenland, omdat de rekenrente de dekkinggraad van een pensioenfonds bepaalt. Aan de uitgavenkant zijn via die ene dekkinggraad alle deelnemers van een fonds met elkaar verbonden. Zo zijn gepensioneerden via de dekkinggraad gebonden aan de hoge kosten van inkoop van pensioen door de stijgende levensverwachting van jonge generaties, en de jongeren zijn gebonden aan de pensioengaranties gedaan aan de oudere generaties. Aan de inkomstenkant bepaalt de rekenrente de hoogte van de premie. Omdat werkgever en werknemer de enorm hoge premies, gepaard gaand met de huidige zeer lage rekenrente niet willen betalen, wordt de jaarlijkse pensioenopbouw niet alleen uit de premie betaald maar ook vanuit het vermogen, waardoor de dekkinggraad daalt. En dat vinden de gepensioneerden weer niet fijn.

Die rekenrente is intussen zo knellend geworden dat velen af willen van het fenomeen. In de discussie over het nieuwe pensioenstelsel wordt ook de weg ingeslagen naar een nieuw pensioensysteem zonder rekenrente. En onderhuids zijn er krachten

werkzaam die ook niets meer willen weten van een rekenrendement of een macrostabele discountvoet. In die visie wordt er in de actieve periode een pensioenkapitaal opgebouwd met een vrijelijk in het cao-overleg tussen werkgevers en werknemers te bepalen pensioenpremie. Er ligt dan geen relatie meer tussen de premie en de hoogte van het uiteindelijke pensioen.

De vrees bij de werknemersorganisaties naar aanleiding van deze discussie ligt in de houding van de werkgevers en de overheid die in het kader van het ABP ook werkgever is. Het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) wil af van het huidige systeem van de inkoop van jaarlijkse pensioenaanspraken met behulp van een rekenrente / rekenrendement / discountvoet. De belangrijkste reden daarvoor ligt in het steeds hoger worden van de pensioenpremie die vasthangt aan die steeds lager wordende rekenrente. En de werkgever is in het huidige systeem aansprakelijk voor 70% van die premie. Dat geldt ook voor alle andere werkgevers in het land die nog een soort van gegarandeerde pensioenregeling kennen. En de werkgevers willen van die verantwoordelijkheid af en verschuiven die naar u, de individuele deelnemer.

Er zijn voor de overheid nog andere redenen te bedenken om af te willen van die rekenrente. Volgens DNB hebben Nederlandse burgers in verhouding tot Europese burgers veel geld zitten in collectieve voorzieningen zoals o.a. de hypotheek- en de pensienpot, waardoor er minder eigen geld is. Het gevolg is dat economische crises daarom in Nederland diepere wonden achterlaten dan in andere EU-lidstaten. Het gevolg daarvan is weer dat de overheid meer moet bijspringen dan in de andere EU-lidstaten en van die verantwoordelijkheid wil DNB af. Die past niet meer in de Europese (fiscale) verhoudingen met veel landen die helemaal of weinig collectieve kapitaal gedekte pensioenvoorzieningen kennen. DNB verschuift op die manier de Verantwoordelijkheid naar u, de individuele deelnemer.

Het nieuwe pensioenstelsel werkt toe naar individueel op te bouwen pensioenvermo-

gens. In die omstandigheden kun je ook bedenken dat de overheid zo'n individueel pensioenvermogen gemakkelijker kan aanwijzen voor het gebruik van andere doeleinden dan pensioen. Zo wordt een pensioenpot een levenslooppot en de individuele deelnemer wordt meer verantwoordelijk voor zijn eigen pensioengeluk.

Kijk, bij een rekenrente van 4% of meer, waarbij met een redelijke premie voldoende pensioen kan worden ingekocht en waarbij de pensioenen met indexatie kunnen worden uitbetaald, wil iedereen wel de verantwoordelijkheid dragen voor een collectief pensioenstelsel. Nu de omstandigheden moeilijk worden en de verantwoordelijkheden knellend, wil iedereen van die verantwoordelijkheden af. En dan gebeurt hetzelfde zoals het altijd bij bezuinigingen gebeurt. De rijksoverheid delegeert taken en verantwoordelijkheden naar lagere overheidsniveaus zonder voldoende geld mee te sturen.

De overheid wil de verantwoordelijkheid voor de pensioenen in deze moeilijke tijden niet meer dragen en ook de werkgevers willen de verantwoordelijkheid niet meer dragen. En iedereen die daar vervolgens mee wordt geconfronteerd, wentelt deze verantwoordelijkheid verder af. En waar komt die uiteindelijk terecht? U kent het klappen van de zweep: in de laagste regionen van de keten, bij u, de individuele deelnemer.

Nu wordt in de pers de vakcentrales de bekende behoudende houding verweten bij de totstandkoming van het nieuwe pensioenstelsel. Je zou ook kunnen zeggen dat wij proberen om de verantwoordelijkheden niet helemaal af te laten zakken naar de individuele deelnemer. Om reden van het feit dat pensioenopbouw een zaak van lange adem is en niet alle mensen zich daarmee bezig willen houden. Och pensioen, dat zien we later wel. Maar ook om ervoor te zorgen dat overheid en werkgever zich verantwoordelijk blijven voelen voor een goede pensioenregeling met een goed pensioenresultaat. Daar gaat de taaie strijd over. Wilt u ons dat kwalijk nemen?

Pensioen in tijden van corona

In deze uitzonderlijke tijden van corona-angst en beursdiepten leidt het onverkort toepassen van de bestaande toezichtsregels op pensioenfondsen (het FTK), tot ongewenste en onnodige schade aan pensioenen van actieven en gepensioneerden. Ongerustheid bij deelnemers over de financiële situatie van het ABP leeft al langer – er is al veel indexatieachterstand – maar in corona-tijden verdiept en verbreedt deze ongerustheid zich tot de vrees voor grote kortingen en de vrees voor gevolgen voor arbeidsmarkt en vraaguital.

En dat is totaal niet nodig. Er is inderdaad een ingewikkelde set van financiële reken- en toezichtregels nodig om een kapitaalgedekt pensioenstelsel nu en in de toekomst levensvatbaar te houden, maar het huidige FTK is een monstroom op het punt van de verplicht voorgeschreven rekenrente. DNB schrijft met het oog op toekomstige generaties een rekenrente voor die het ABP steeds armer doet lijken, terwijl het fonds in werkelijkheid door de behaalde rendementen steeds rijker wordt. In onderstaand staatje ziet u hoe door de jaren de vermogenspositie van het fonds aandikt, terwijl uw indexatie steeds verder uit beeld raakt.

De werkelijk door ABP behaalde rendementen leveren een veel hogere dekkinggraad op, waarbij zelfs voorzichtig geïndexeerd zou kunnen worden en waarbij van korting geen sprake zou moeten zijn. De situatie is slechts zorgelijk door de kunstgreep van de overprudente rekenrente. De voorzitter van het ABP gaat voor de komende jaren uit van een voorzichtige 4% rendement en ook de commissie parameters (die schrijft de pensioenwereld verplicht te hanteren verwachte rentestanden en maximale

te verwachten rendementen voor) heeft het voor de komende 5 jaar over een integraal verwacht rendement rond de 4%. Nog steeds rendementen waarbij de dekkinggraad ver uit de buurt van kortingen blijft.

Op dit moment in april 2020, ligt de rekenrente door de coronacrisis net boven de 0% en de actuele ABP-dekkinggraad schommelt daardoor rond de 80%. Dat is een abnormale situatie waarvan nu niet duidelijk is hoelang die gaat duren, maar bij zo'n abnormale situatie horen buitengewone maatregelen. De corona-crisis leidt op de arbeidsmarkt tot drastische maatregelen om te komen tot blijvende loondoorbetaling, die worden ondersteund door tientallen miljarden aan nog te lenen geld. Het equivalent daarvan voor de pensioenwereld zou moeten doorklinken als de belofte en de zekerheid dat er niet gekort gaat worden. Daarvoor hoeft in de pensioenwereld ook helemaal niet geleend te worden, het geld is al in kas! Het enige dat daarvoor moet gebeuren is overstappen op een realistischer rekenrente. En dat dat op een bestendige manier kan blijkt uit de publicaties van de voorzitter Wortmann van het ABP en voorzitter Dijsselbloem van de Commissie Parameters.

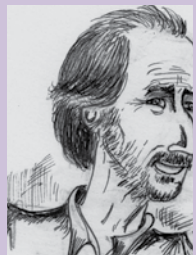
Standpunt GOV/MHB

Dus minister Koolmees: de GOV/MHB roept u op in het belang van de gepensioneerden en actieven die vertrouwen willen houden in hun pensioenfonds, in het belang van een goed functionerende economie zonder verlies aan koopkracht en in het belang van een maatschappij zonder Malieveld strubbelingen, nog eens te kijken naar die rekenrente.

En om de nodige rust te behouden, vragen wij niet om een snelle noodmaatregel die u uitvaardigde rond de laatste jaarwisseling, maar wij willen bestendig beleid. Daar vragen onze leden en alle gepensioneerden om. Juist in crisistijd kan de intergenerationele risicodeling in de langjarige financiële opzet van een pensioenfonds, zijn meerwaarde laten zien boven die van pensioenregelingen van andere uitvoerders. Pensioenfondsen beleggen op de lange termijn. Daarbij past een rekenrente die prudent rekening houdt met beleggingsrendementen op lange termijn. Dat geeft maatschappelijke rust en vertrouwen en die zijn ook belangrijk, zeker in deze corona tijden.

ABP	Vermogen		Rente en Rendement			Premie		Indexatie	
	ABP vermogen in miljarden	ABP (toekomst) betalingsverplichting	DNB rekenrente RTS	ABP actuele dekkinggraad	ABP beleids-dekkinggraad	ABP netto rendement op vermogen	Premie-heffing in miljarden		Pensioen-uitkering
31-dec-04	168	139	4,20%	121,00%	nb	11,50%	5,9	5,2	1,77%
31-dec-05	190	159	3,70%	120,00%	nb	12,80%	6,6	5,5	0,12%
31-dec-06	208	156	4,25%	133,00%	nb	9,50%	6,5	6,1	0,17%
31-dec-07	216	155	4,85%	140,00%	nb	3,80%	6,6	6,5	2,82%
31-dec-08	173	193	3,57%	90,00%	nb	-20,20%	7,2	6,9	4,03%
31-dec-09	208	201	3,87%	104,00%	nb	20,20%	7,4	6,9	0%
31-dec-10	237	225	3,46%	105,00%	nb	13,50%	7,8	7,2	0,28%
31-dec-11	246	263	2,74%	94,00%	nb	3,30%	8,2	7,7	0%
31-dec-12	281	291	2,43%	95,00%	nb	13,70%	8,9	8,2	0%
31-dec-13	300	283	2,75%	105,90%	nb	6,20%	9,9	8,8	0%
31-dec-14	344	340	1,85%	101,10%	104,70%	14,50%	8,4	9,4	0%
31-dec-15	351	361	1,67%	97,20%	98,70%	2,70%	7,6	9,9	0%
31-dec-16	382	395	1,32%	96,70%	91,70%	9,50%	7,8	10	0%
31-dec-17	409	392	1,48%	104,40%	101,50%	7,60%	9,1	11	0%
31-dec-18	399	411	1,39%	97,10%	103,80%	-2,30%	10	11	0%
31-dec-19	466	476	0,70%	97,80%	95,80%	16,80%	11	12	0%
Gemiddelden 16 jaren			2,76%			7,69%			

Bron: ABP jaarverslagen

COVID-19 = splijtzwam*

* Bacterie die zich door tweedeling vermenigvuldigt.

Ik ben zo langzamerhand klaar met het verschijnsel coronavirus. Je kunt geen krant open slaan of de radio/TV aanzetten en de fatale virusterreur wordt in golven over de oprechte spectator uitgestort. Gevoelsmatig is 99% van de berichtgeving aan dit onderwerp "gewijd". Ik heb inmiddels zoveel experts/wetenschappers, doemdenkers en opiniemakers mogen aanhoren en aanschouwen dat ik de draad begin kwijt te raken.

Maar niet getreurd: ik houd oren en ogen wagenwijd open. De aannahme van PM Mark Rutte (op aangeven van RIVM guru Jaap van Dissel) waarmee wij in de z.g. intelligente lockdown zijn gelokt, dat er op deze wijze gemikt kon worden op groepsimmunitet is helaas niet bewaarheid geworden. Wél is de druk op de IC capaciteit afgenomen. Het ophok-programma heeft in ieder geval wél als rem gefungeerd. Nu alleen nog de vergeten slachtoffers in de verzorgings- en verpleegtehuizen totaliseren. Duur en intens droevig foutje. Bedankt wetenschappers en beleidsmakers! Hoe zal het nageslacht zich Mark Rutte herinneren? Wellicht als de man die de verzorgingsstaat om zeep hielp en harakiri pleegde op de economie?

Sociale onthouding

Al wat jong en in zekere mate naïef is en verwacht dat het virus aan hem/haar wel voorbij zal gaan valt wellicht te overtuigen om 1,5 meter afstand te houden als daarmee wordt voorkomen dat opa, oma en dierbare ooms en tantes besmet raken.

De rekening

Wie zal dat betalen lieve zoete Gerritje (vrij naar voormalig MinFin en ABN geinponem Zalm). De economie krimpt en er valt geen welvaart meer te verdelen, doch ons rest slechts nationale verarming. De vraag is simpelweg: "wie draaien op voor

de kosten én méerkosten van de vergrijzing?". De gezondheidszorg was al een budgetvreter van de buitencategorie en tel je daarbij op de te verwachten meerkosten der vergrijzing, Corona afdekkosten, AOW, pensioenen en sociale regelingen, dan zie je de scheidslijn tussen jong en oud al naken. Een splijtzwam pur sang, die een wig drijft tussen oud en jong. In de tussentijd ligt de economie wereldwijd op haar gat, wellicht met uitzondering van de gezondheidszorg. Hoop en vrees tussen een te behappen economische terugval en massa werkloosheid. Benieuwd hoe verder te gaan met de uitwerking van het pensioenakkoord. Beurskoersen en ultra-lage rente voorspellen niet veel goeds. Het gaat mij te ver om het stelsel fail liet te verklaren, maar de vraag rijst wel: "wie redt de pensionado?".

Het kabinet pompt miljarden euro's in de economie om de gevolgen van de Coronacrisis te verlichten en te bestrijden. Doe nog maar een miljardje op dagbasis..., pecunia non olet! Het moge duidelijk zijn dat het kabinet géén bedrijf is dat geld verdient (de facto heeft het geen luis om dood te drukken), het schuift alleen de rekening door naar bijvoorbeeld de belastingbetalers én toekomstige generaties.

Wie weet doen aandeelhouders een stap terug, maar dan stuit je op de keiharde werkelijkheid, dat niet de multimiljonairs het grootste deel van de aandeelhouders vertegenwoordigen, maar de gepensioneerden, verzekerden en spaarders/beleggers die de

ware schuldeisers zullen zijn. Indirect zijn zij ook de vastgoedbeheerders die in moeten leveren omdat de huurders de lasten nu niet langer kunnen ophoesten (denk o.a. aan de met veel schulden behandelde HEMA-keten). De gedupeerden zullen niet de grote multinationals en miljardairs zijn, want die hebben hun bevestigd ontvangen potten met gouden dukaten allang gestald op de (heilige) Maagdeneilanden. Inflatie zal ook onze redding niet zijn. Kijk maar naar Japan (ons voorland), waar de regering sinds jaar en dag immense bedragen in de economie pompt met als gevolg een astronomische staatsschuld bij een blijvend lage inflatie. Je zou denken dat door de vergrijzing een nieuwe economie ontstaat, waarin de klassieke economische wetten niet meer gelden. Helaas kan ik het professor Arnold Heertje niet meer vragen. Ter afsluiting: het zwarte Pieten kan beginnen:

Wie van de drie

- De roetpiet gaat naar Richard Branson van Air Virgin die 1 miljard euro aan belasting weet te ontduiken/omzeilen en toch nog durft aan te kloppen voor (UK) staatsteun.
- De roede is voor Booking.com dat de brutaliteit heeft miljarden winst te boeken en toch bij Koolmees aanklopt voor staatssteun.
- Een uitbrander is er voor Pieter Elbers van KLM die dacht in aanmerking te komen voor een goudgerande bonus, terwijl zijn bedrijf op apengapen ligt.

Haal meer uit uw lidmaatschap!

Met onderstaande bedrijven en organisaties hebben we afspraken gemaakt die extra voordeel kunnen opleveren!

VERZEKERINGEN MET INTERESSANTE KORTINGEN
OHRA • INTER ASSURE

ADVISEURS VOOR HYPOTHEKEN EN VERZEKERINGEN
PRINSENLAND ADVISEURS

REIZEN MET AANTREKKELIJKE KORTING
AVIS AUTOHUUR • WEEKENDJEWEG.NL

CARDS TEGEN BIJZONDERE TARIEVEN
AMERICAN EXPRESS

En dit is nog niet alles, ga voor het volledige overzicht van onze voordelen, inclusief alle info naar:
www.prodef.nl/ledenvoordelen.
Mailen kan ook: info@prodef.nl

KVNRO

